

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 állér.
--	----------------------------------	--	---	--

A nemzeti munka produktuma A város közgyűlése. Választás akadályokkal.

Baja, 1911. január 30

Eleven, zsigongó, zsongó élet lüktet a közgyűlési teremben. Első közgyűlése az esztendőnek, első közgyűlése az új városatyáknak. A törvényhatósági bizottság új tagjai ma foglalják el először a közgyűlésben helyeiket.

A függetlenségi párt tömören, egységesen, majdnem teljes egészében jelenik meg. Valami nagyon sok munka nem vár a városatyákra, de mégis mind itt vannak, mert ma választás van. Választ a közgyűlés.

Ez a választás igaztja különösen a törvényhatósági bizottság tagjait. Arról van szó, hogy érdemes tisztviselők háttérbe szorításával egy új embert választanak be azért, mert annak politikai működését akarja a munkapárt egy része oly módon honorálni, hogy tisztviselői állást ad neki. Az alszámvevői állás betöltése folytán megüresedett a városnál a számtársi állás. Megpályázta azt az állást két olyan tisztviselő, aki közül egyiknek meg van az álláshoz kötött kvalifikációja, aki államtudományi doktorátusról is tett vizsgát. De megpályázta az állást a munkapárt hírlapírója is. A munkapárt vezetősége minden áron ezt az embert akarta behozni az állásba.

Hogyan, hogy nem, mire közgyűlés elé került az ügy a pályázók visszavonták pályázati kérvényüket és egyedül csak a kvalifikáció nélkül levő hírlapíró volt a pályázó. Amikor ez a tárgy került napirendre dr. Valentin Emil állott szólásra:

Dr. Valentin Emil pártja nevében indítványozza, hogy a választás vétessék le a napirendről. Indokolja azzal, hogy a törvény az állásra szakvizsgát kíván s minthogy csak egy pályázó maradt, kinek az álláshoz szükséges képesítése nincs, új pályázatot kiírása szükséges. Helyesnek tartja, ha a pártok a saját embereiket pártolják, de nem a közérdek rovására. A város pénzén, a város érdeke ellenére nem szabad egy párt-

nak sem kortesszolgálatokat jutalmazni. Meg van győződve arról, hogy a munkapárt is belátja ezt. Ha mégis belemerne a közgyűlés abba az erkölcsstelen aktusba, hogy a város pénzén, a város érdeke ellenére kortes jutalmazást eszközölne, úgy pártja nevében kijelenti, hogy ebben részt nem vesznek és ez esetben a közgyűlési teremből kivonulnak.

Ámbár a szabályrendelet 22 ik § a értelmében elnapolási indítványt tehet bármely bizottsági tag és bármikor; elnöklő főispán dr. Valentin indítványát nem bocsátja szavazás alá, attól tartott, hogy a munkapárt önérzetes tagjai az ellenzékkel együtt elnapolják a választást.

Mi az eljárást szabályrendeletbe, törvénybe ütközönek tartjuk, az illetékes hatóság fog benne határozni és ha nekünk van igazunk, akkor az erkölcssteleniséget törvényteleniséggel tetőzték.

A függetlenségi párt teljes egészében otthagya a közgyűlési termet. De nemcsak a függetlenségi párt, hanem igen sokan a munkapárt részéről is úgy vélekedtek, hogy ebben a választásban részt nem vehetnek és a kivonulásnál követték a függetlenségi pártot. Ugy, hogy a választás elől negyvenheten mentek ki a teremből és az ürességtől kongó teremben mindössze huszunegyen vettek részt. Huszonegy ember találta úgy, hogy a választás szabályszerű és hogy az jogos, méltányos és igazságos, hogy egy párt részére teljesített szolgálatokat köztisztviselői állással honorálják.

A függetlenségi párt magaviselete ezúttal is imponánsan nyilatkozott meg. Más közgyűlési teremben ilyen önkénykedés után alighanem botrányos zajongások törtek volna ki. A mi pártunk nem csinált botrányt, hanem egy komoly párthoz méltóan viselkedett. Elhagyta a közgyűlési termet. A függetlenségi párt mint tömör, erős és félelmetes erejű ellenzék állt őrt a város közügyei felett. Ebben a pártban nincsenek ugyan túlsúlyban a latinerek, a tanult emberek, de igen is itt vannak a komoly, a köztért önzetlenül lelkesülő, értelmes, józan, szülővárosunkat szerető polgárok.

A közgyűlés egyéb tárgyai gyorsan perogtek le. Bizottsági állásokat töltöt-

tek be, egy csomó fizetési előleget utaltak ki.

Vitát egyedül a polgármester jelentése provokált. A polgármester jelentése kapcsán felszólt Klein Rezső és sürgette, hogy adjon a polgármester munkaprogrammot. Kleinnek válaszolt Rauschenberger Ferenc tisztmérnök, aki az előzetes programról mondotta el véleményét és ennek keretében beszélt a jéggyárról is.

Trafikant Károly a jéggyár dolgával foglalkozott és vitatkozott a tiszt mérnökkel a felett, hogy a jéggyár nem jó üzlet lesz. A dolog érdemi részéhez mi nem szólhatunk, mert annyira szakkérdés ez, hogy ebben semmilyen állást nem foglalhatunk. Az az egy azonban kétségtelen, hogy a közgyűlés Trafikant Károlyban agilis és használható tagot nyert.

Meskó Zoltán a színészekről megtagadott engedély miatt szólt fel és kelt a színészetnek védelmére. A talpraesett, ügyes beszédet pártkülömbőség nélkül helyesléssel kísérték.

A közgyűlés a póttárgyak letárgyalása után korán véget ért.

Milliók sóhaja a milliókról.

Baja, 1911. január 30.

Garaszkodó, küzködő polgármemberek, akik a milliókra csak messziről nézhetünk föl, amikor például azok a pénzügyi mérlegekről mosolyognak le ránk, — lehet nekünk nekünk arról fogalmunk, hogy mennyi az a hatvan millió, hogy mit lehetne csinálni hatvan millióból?

Csak némi fogalmunk, sejtelmünk lehet belőle.

Hatvan millióból háromezer új népiskolát lehetne építeni. Háromezer iskolával évente háromszázezerrel lehetne csökkenteni az analfabeták számát, háromszázezerrel több értelmes embert lehetne nevelni az országnak.

Hatvan millióból harminc-negyven gyógyító házat lehetne építeni a tüdőbajosok megmentésére. Harminc gyógyítóház évente legalább négy-öt ezer embert adna vissza az életnek, az egészségnek, a munkának.

Hatvan millióból meglehetne oldani a munkások agkori ellátását, rokkantbiztosítását. Ennyivel oldották meg a német Altersversorgungot, a Bismarck által kezdeti szociális reformot. Kiszámítani hirtelen nehéz, de elképzelni könnyebb: hány meg hány koldus-
zal, züllöttel, a társadalom mennyi nyűgével

lenne kevesebb ez által! Hatvan milliónak kamatával meg lehetne adni a felét azoknak a meddő vágyaknak, sőhajóknak, végezt lehetne szakítani az elkészedett panaszoknak és zugolódásnak, amelyet a tanárok, tanítók, állami tisztviselők, megyei tisztviselők s egyéb foglalkozású emberek tömegéből fizetésemelésért hangzanak. Mennyivel több megelégedett, jókedvűen dolgozó, ambícióját visszanyert, pályájával megbékült emberrel lenne több ebben az elkészedett országban!

Hány, a világ rendjére ható, új kereseteket nyitó találmánynak lehetne alapja a hatvan millió. Mert a korszakos találmányok se születnek pusztán ötletből. A főtálatló dicsősége még nem ösztönzi eléggé a nagy elméket, hogy éjüket, napjukat, éveiket az egész életüket olyan töprengésnek szenteljék, amelyből a technika új csodái vajudnak ki. De — hatvan millió!

Egy dandár csendő, a közigazgatási emberek okos elővigyázata, a jó hazafiak minden rábeszélő ereje nem tudna annyi embert visszatartani a kivándorlástól, mint ez az összegecske. Ha a telepítésre, nincsetlen emberek földhöz kötésére használnák föl: három-négyezer család maradna itthon azok közül, akiket a népszaporodásból Amerika ellop.

Hatvan millióval egyszerre ellehetne vágni a drágaságnak mindannyiunk nyaka köré fonódó hurokját.

Gazdák a megmondható, micsoda! állattenyésztést, micsoda új termelést lehetne ebből csinálni; hány olcsó lakást alapozna meg az állami segítség, amelyet a hatvan milliónak ily célokra való szétosztásával a legszegényebb néposztálynak nyujtanának.

A pénz, a boldogság, a jólét, a megelégedettség, a béke. Hatvan millió bizonyára nevezhető pénznek, annyianak, amelyből sok boldogságot és sok békét lehet teremteni.

És ezt a hatvan milliót oda adják egy, egyetlenegy Deadneught építésére, amiből nem is egyet fog az osztrák magyar monarchia építtetni. Mindegy: akár föllázadnak ez ellen, akár megnyugszanak benne, vagy csak a jámbor polgári sziv egyszerű ábrándjait fuvalják körülötte, ez így van, ennek így kell lenni, mert a mindenható, a telhetlen Moloch, a militarizmus mindent elnyel a polgári élet elől.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. január 30.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén folytatották a bankvitát Benedek János polemizált Tisza Istvánnal és azt bizonyította, hogy nincsen obstrukció.

Hegyi Árpád Kossuth-párti is a ja vaslat ellen szól.

A delegációkra

tegnap Budapestre érkezett Aehrenthal külügyminiszter, Burián közös pénzügyminiszter és Schöeneich közös hadügyminiszter, akik ma hosszan tanácskoztak Khuen-Héderváry miniszterelnökkel. Az osztrák miniszterelnök ma reggel érkezett Budapestre.

Khuen bizakodik.

Khuen miniszterelnök ma kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy a bankvita elhúzódása egyáltalán nem alterálja. Az sem baj, ha az ujoncjavaslatok később lesznek megszavazva. Hiszen voltak már augusztusban is sorozások.

Szóval, Khuen úgy tesz, mintha a hosszú vita őt nem is érdekelné. Hát nem érdekli?

Egy kis leleplezést

hoznak a bécsi lapok. Azt írják ugyanis hogy az új nagy hadihajók a legdrágábbak a világ összes más hasonló hajói között.

Belgrád kölcsöne.

Belgrád város 15 millió frank kölcsönt vesz fel és az ajánlattavók között a legelőnyösebb volt őt magyar bank.

Görgei Arthur

állapotáról azt a hirt vesszük, hogy abban javulás állott be. Az agg 48 as honvéd hadvezért az ország minden részéből meleghangú táviratban és le vélben üdvözik.

SZÍNÉSZET.

Megúntam Margitot.

1911. január 28.

... Én meg megúntam az olyan darabokat, amelyekből nemcsak egyes jelenetek maradnak ki; de kimaradnak egész jelenetek, melyek által az egész darab összefüggéstelené válik. Hisz jó, jó — *kivonatanban* kell adniok a szindarabokat; de az ily módon végzett kivonási művelet, vagyis, ha két felvonásból »kivonnak« egy részt, nem marad semmi. Persze ilyen formán nem fogjuk megkísérelni, hogy az előadásról részletes bírálatot írjunk.

Gsaládi idill.

január hó 28.

A mi jó, öreg Fodorunknak már nagyobb szerencséje volt, mint Pierre Wolf-nak a »Megúntam Margitot« szerzőjének, mert míg Wolf ur két felvonásos vigjátékából »kivontak« jeleneteket s általa érthetetlené tették az egész darabot, addig a mi Fodor Károlyunk *Családi idill* c. egyfelvonásos bohózatát előadták a maga teljes egészében. Már most nem tudjuk, hogy ennek a körülménynek tudjuk-e be, de való tény, hogy a Családi idill sokkal nagyobb sikert aratott, mint az előtte előadott, egyébként nagy hírtű francia vigjáték. Különbön, hogy mi biztosította a darab sikerét, teljesen közömbös dolog, fő az — s ezt örömezt állapítjuk meg — hogy az igen ügyesen megírt, ötletes bohóság zajos külső sikert aratott. A sikerből azonban jelentékeny rész illeti meg az előadó jeles művészeket: *Guthi Saroltát, Szepesi Sándort és Ligeti Angélat*, a kik előadásukba minden tudásukat belevittek, hogy a siker teljessé tegyék. Amint már fentebb megállapítottuk, ez teljesen sikerült is nekik.

Amikor a függöny legördült, a közönség vilharos tapsok között a szerzőt is reklamáta, a boldog szerző azonban szerényen a kulisszák mögött húzódott meg s a világrt sem volt rábirható, hogy a lámpák előtt megjelenjen. **W.**

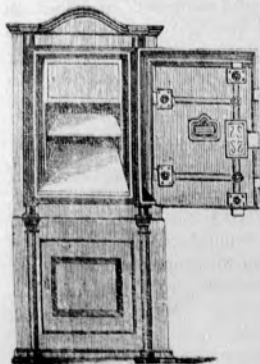
A doktor ur ment tegnap délután jó előadásban szépen telt ház előtt.

Szabinnók elrablása három felvonásos bohózat mulattatta este a közönséget. A darab a maga naivitásában is igen mulattató és így a publikumnak volt alkalma sokat kacagni. Az előadásban részt vett színészek igen jól játszottak.

NAPIHIREK.

Lemondás. Ma ismét egy lemondó levél érkezett a polgármesterhez Drescher Gyula, a függetlenségi párt elnöke, mint törvényhatósági bizottsági tag a mai nap folyamán levelet intézett a polgármesterhez, amelyben bejelenti, hogy a törvényhatósági bizottságban viselt albizottsági tagságairól lemond.

Temetés. Messze, idegenben szerettei, hozzátartozóitól távol a külföldön, San Ramóban hunyta le örökre a szemeit egy derék bajai iparos, Beck Adolf. Hozzártatózói, családja hazahozatta az elközöttnek holtestét, hogy idehaza, szülővárosában, hazai rögben aludja örök álmát. Az elhunyt földi maradványa tegnap érkezett meg és tegnap délelőtt kísérték örök utolsó útjára. Tegnap volt Beck Adolfnak a temetése általános, nagy részvét mellett.

Tűzmentes és betöréselleni vas

Pénzszekrény,

a legjobb hazai gyártmány, többféle nagyságban és „gyári árak mellett“ kapható

Drescher Gyula kereskedésében Baján,

Phönix karikahajós varrógép család és ipari célokra,

Singer-rendszer után készített és magyar gyártmányú Adria családi varrógépek, eredeti

PFaff családi varrógép.

Továbbá a varrógépekhez szükséges bármimemű alkatrészek jutányosan és pontosan lesznek kiszolgálva

Szerencsétlenség a szélmalomban.
Mélykúton Horváth Péter szélmalomban végzetes szerencsétlenség történt. Ugyanis Krizsák András pár-zsák kukoricát vitt a malomba őrlés végett. Midőn a zsákokat átadta a molnárnak, kifelé indult. Tanuk állítása szerint, a molnár figyelmeztette Krizsákot, hogy ne azon az ajtón menje ki, mert ott forog a vitorla. De Krizsák nem hallgatott a figyelmeztetésre s kilépett az ajtón. A következő pillanatban a vitorla elütötte. Pár óra múlva meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy halálért senkit nem terhel a felelősség.

Halvacsora. A Tomanovics-féle »Vasuti vendéglőben« f. évi február hó 4-én halvacsora tartatik. A teríték áll: halvacsora, fánk, bor nélkül, ára személynként 2 korona 40 fillér.

Rum, likőr készítése házilag 100—200 percentnyi megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen bárkinek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján.

Szerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

|| = a mohai = ||

„ÁGNES“

FORRÁS

természetes szénsavdus ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegnek.

|| = Kedvelt borvíz = ||

Főraktár:

BAJÁN,

Drescher Gyula úrnál.

HIRDETESEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Mechanikai és gépműhelyemben

elvállalok minden e szakmába vágó munkát úgy helyben, mint vidéken.

Gyors és pontos munkáért szavatolok.

Ugyanitt jó házból való fiu tanulóknak felvétetik
Kölcsey-utca 13. sz.
: (Hajduska-ház) :
Fränkl Ignác.

Ludmájákat

dekáját 3—3¹/₂ fillér árban ismét vesz

Zwillingern Arnold

kereskedő.

TÖRLEY

TALISMAN
CASINO RESERVE

Bajai gőz- és kádfürdő.

Nyitva reggel 6 órától este 7 óráig.

Uraknak gőzfürdő:

Minden nap reggel 7 órától déli 1 óráig.

Szombaton egész nap uraknak.

Hölgyeknek gőzfürdő:

Hétfőn, szerdán, pénteken délután 2 órától.

Kádfürdő bármely órában igénybe vehető.

A R A K:

Gőzfürdő	1 K — f	} 50 gőzfürdő-jegy 30 kor. 1 évi bér korlátlan (napi egyszeri fürdő) fűdéssel a gőzfürdőben 60 korona. Ezen jegy csak egy személyre szól.
I. oszt. kád	1 K 20 f	
II. oszt. kád	1 K — f	

12 darab gőzfürdő-jegy 10 K — f

6 darab gőzfürdő-jegy 5 K 50 f

10 darab I. osztályú kád 10 K — f

10 darab II. osztályú kád 9 K — f

Jó masször és masszörnö, kitűnő tyúkszemvágó a n. é. közönség becses rendelkezésére áll. Figyelmes és pontos kiszolgálás, valamint a kellő tisztaságról gondoskodva van.

Tisztelettel

Sárközi Béla

fürdőbértől.

IRODISTA

azonnal fevételik

Scheer és Weidinger

vaskereskedésben.

Eladó szőlővesszők.

Gyökeres Európai immunis hokok-talajra alkalmas vessző a következő fajokból **eladó:**

Erdei, Ezerjő, Mézesfehér, Olaszrizling, Sárfehér, Szeremizöld, Chasseles, Kadarka, Nagyburgondi, Kövidinka, Oportó, Szlankamenka, Furmint

és még mintegy száz csemegefajból **ezrenként 12—15 forint.**

A vesszők erősek és dűsgyökereűek, így pótlásra is teljesen megfelelőek — Kimerítő árjegyzék minden fajú vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve — Cim:

Szücs Sándor fia

szőlőtelepe — Bihardioszeg.

KOBRAK CIPŐK **Lázár Sámuelnél.**
RAKTARON TART MINDEN FAJTA CIPŐT
A LEGJOBB KIVITELBEN

NAGYGYARI RAKTARA

RAKTARON TART MINDEN FAJTA CIPŐT
A LEGJOBB KIVITELBEN

Kapható PREISZ BÉLA bór-kereskedésében Baján.

Vendéglősök figyelmébe!

Folyadékmértékek, melyek nem esnek időszaki hitelesítés alá hanem kaphatók.

SCHNETZER ERNŐ
ÜVEGKRESKEDŐ

Révai Nagy Lexikona, a magyar irodalom szenciája. Megjelent az első kötete; ára 16 korona. A legkedvezőbb részletfizetési feltételek mellett megvásárolható Wagner Antal könyvkereskedésében Baján.

N

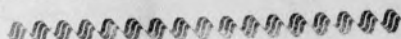
ánay Lajos

könyvnyomdája
== Baján. ==

2

Könyvnyomdai munkák izléses, gyors és jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatványraktár!

Telefon 115.

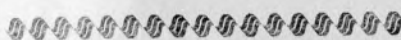

Flórián-utca 57. számú

házam,

melyben jelenleg korcsma, trafik és szatocsüzet és a méntelepi kántin van, azonnal eladó. Érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek ugyanott.

Özv. Bakálovits Jánosné.

Egy jó házból való fiú

tanulónak

felvétetik

Preimájer Pálnál, Casino vendéglő.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től-65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Többszörös kiténtetésben részesült szenzációs csodaszer

A Dr. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN,

mely városunk piacán is megjelent. Felülmulthatatlan gümökörös izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, rheuma, köszvény, osz, ischiás, ízületi lob és zsábjában szenvedők, végül égési sebek fájdalmainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő és testóvó háziszser.

Kapható Baján LAZAR SAMUEL optikai, sebészeti és kötszerárú üzletében, 1.20., 2. és 2.50 koronás üvegekben. Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. szám.

<p style="font-size: 1.5em; font-weight: bold;">MEGJELENT</p>
<p style="font-size: 1.2em;">az új polgári perrendtartás zsebkönyve.</p>
<p style="font-size: 0.8em;">KAPHATÓ:</p> <p style="font-weight: bold;">IFJ. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében</p> <p style="font-weight: bold;">.. BAJÁN ..</p>
<p style="font-weight: bold;">Ára 5 korona.</p>

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcsönöket

földekre 10-től 85 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmértékeltbb költségekkel és a felek iránti legmészebb menő előzékenységgel történik.